

Beleidsregels schuldhulpverlening Orionis Walcheren 2026

Besluit van Orionis Walcheren tot vaststelling beleidsregels voor de uitvoering van “Beleidsregels schuldhulpverlening Orionis Walcheren 2026”

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Orionis Walcheren

Gelet op de bepalingen in:

1. Artikel 4:81 lid 1, artikel 4:83 en artikel 1:3 lid 4 van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb);
2. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
3. Het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening.

Gezien;

- Het advies van het MT d.d. 28-10-2025;
- Het advies van de Sociale Cliëntenraad Walcheren d.d. 5-12-2025;

Overwegende dat:

De doelstelling van schuldhulpverlening is om schulden beheersbaar te maken en inwoners zoveel mogelijk perspectief te bieden op een schuldenvrije toekomst. Er is continu sprake van verandering in wet- en regelgeving voor de aanpak van schulden.

Besluit:

Vast te stellen de “Beleidsregels schuldhulpverlening Orionis Walcheren 2026”

Deze beleidsregels treden in werking per 1 januari 2026.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als die in de Wgs en Awb. In deze regeling wordt verstaan onder:

1. De wet: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
2. Dagelijks Bestuur: het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Orionis Walcheren;
3. AVG: uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming;
4. Inwoner: ingezetene die op grond van de Basisregistratie Personen is ingeschreven in één van de aan de Gemeenschappelijke Regeling Orionis Walcheren deelnemende gemeenten;
5. Verzoek: inwoner die een melding voor schuldhulpverlening heeft ingediend bij het Dagelijks Bestuur.
6. Aanvrager: persoon of diens gemachtigde die bij het Dagelijks Bestuur een verzoek indient voor schuldhulpverlening;
7. Klant: aanvrager die is toegelaten tot de schuldhulpverlening;
8. Schuldhulpverlening: het actief ondersteunen van een inwoner bij het financieel zelfredzaam worden en blijven;
9. Plan van aanpak: omschrijving van het aanbod van schuldhulpverlening als onderdeel van de toelatingsbeschikking;
10. Inkomen: inkomsten uit hoofde van een arbeidsverhouding, socialezekerheidswetten, inkomensondersteunende maatregelen en overige middelen die in redelijkheid aangemerkt kunnen worden als inkomen.
11. Verordening: Verordening beslistermijn schuldhulpverlening

Artikel 2. Doelgroep schuldhulpverlening

1. Alle inwoners van 18 jaar en ouder met een geldige verblijfstitel kunnen een verzoek indienen bij het Dagelijks Bestuur voor schuldhulpverlening;
2. Een inwoner die zelfstandig ondernemer is, kan een verzoek indienen voor schuldhulpverlening wanneer er geen hulp mogelijk is vanuit het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz).

Artikel 3. Aanmelding schuldhulpverlening

1. Een inwoner kan zelf een verzoek indienen voor schuldhulpverlening. Wanneer de inwoner een begeleider, bewindvoerder of budgetbeheerder heeft, kan deze met een volmacht namens de inwoner een verzoek doen voor schuldhulpverlening. De aanmelding kan mondeling, schriftelijk of digitaal gedaan worden.
2. In bijzondere omstandigheden kan het Dagelijks Bestuur, in overleg met het Dagelijks Bestuur van een andere gemeente, ook schuldhulpverlening aan een persoon geven als die geen inwoner is. Voor de toepassing van deze beleidsregels wordt deze persoon gelijkgesteld met een inwoner.

Artikel 4. Weigeringsgronden

Het Dagelijks Bestuur kan besluiten om de schuldhulpverlening te weigeren indien:

- a. aanvrager niet rechtmatig in Nederland verblijft;
- b. aanvrager fraude heeft gepleegd waarbij sprake is van financiële benadeling van een Bestuursorgaan en daarmee in verband onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld of een Bestuurlijke sanctie is opgelegd;
- c. aanvrager geen inkomen heeft;
- d. aanvrager zich in een onregelbare schuldensituatie bevindt;
- e. aanvrager zich misdraagt ten opzichte van de medewerkers belast met werkzaamheden in het kader van schuldhulpverlening;
- f. aanvrager al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening;
- g. aanvrager geen inwoner is;
- h. aanvrager vanwege in de persoon gelegen factoren niet in staat is schuldhulpverlening te doorlopen.

Artikel 5. Toegang tot schuldhulpverlening

1. Een inwoner meldt zich bij het Dagelijks Bestuur en verzoekt toegang tot de schuldhulpverlening.
2. Het Dagelijks Bestuur beslist binnen de, in de verordening bepaalde, termijn op het verzoek toelating tot de schuldhulpverlening en houdt hierbij rekening met het bepaalde in deze beleidsregels. Het besluit houdt in:
 - a. Toelating tot de schuldhulpverlening inclusief plan van aanpak; of
 - b. Een weigering tot schuldhulpverlening.

Artikel 6. Verplichtingen

1. Klant doet aan het Dagelijks Bestuur op verzoek dan wel uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de schuldhulpverlening gedurende de looptijd van de schuldhulpverlening.
2. Klant is verplicht om alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is. De medewerking bestaat in ieder geval uit:
 - a. het nakomen van afspraken;
 - b. het tijdig verschijnen op een afspraak voor schuldhulpverlening;
 - c. het inleveren van voor de schuldhulpverlening noodzakelijke bewijsstukken;
 - d. geen nieuwe schulden maken;
 - e. het zich tot het uiterste inspannen om het inkomen te vergroten;
 - f. naleving van de afspraken uit het plan van aanpak en andere getekende overeenkomsten;
 - g. het benutten van de beschikbare aflossingscapaciteit en vermogen voor de aflossing van schulden;

Artikel 7. Herhaald verzoek

1. Als aanvrager binnen 2 jaar gerekend vanaf de datum van het besluit tot weigering of beëindiging van de schuldhulpverlening (minnelijk of wettelijk) een nieuw verzoek tot schuldhulpverlening indient, kan dit verzoek geweigerd worden.
2. In de situatie dat sprake is van het weigeren van een nieuw verzoek zoals bedoeld in lid 1, wordt volstaan met het geven van informatie en advies. Indien noodzakelijk vindt doorverwijzing plaats naar samenwerkingspartners binnen het sociaal domein.

Artikel 8. Beëindiginggronden

1. Een schuldhulpverleningstraject eindigt van rechtswege wanneer klant overlijdt.
2. Onverminderd de overige bepalingen in deze beleidsregels en de wettelijke bepalingen, kan het Dagelijks Bestuur besluiten tot beëindiging van de schuldhulpverlening als:
 - a. de klant het schuldhulpverleningstraject succesvol heeft afgerond;
 - b. de klant niet voldoet aan de verplichtingen genoemd in artikel 6;
 - c. op grond van onjuiste gegevens schuldhulpverlening is toegekend. Waarbij als dit ten tijde van de besluitvorming bekend was geweest bij het Dagelijks Bestuur, een andere beslissing zou zijn genomen;
 - d. de klant zich misdraagt ten opzichte van de medewerkers, belast met werkzaamheden in het kader van schuldhulpverlening;
 - e. de klant in staat is om zijn schulden zelf te regelen;
 - f. de klant niet (langer) in staat is zijn eigen financiën te beheren en passende hulp wordt geweigerd;
 - g. de klant niet langer inwoner is;
 - h. de klant niet meer beschikt over een geldig verblijfsdocument;

- i. de klant hierom vraagt;
- j. het minnelijk traject niet is geslaagd, dan wel klant wordt toegelaten tot het wettelijk schuldsaneringstraject (WSNP);
3. Alvorens een besluit tot beëindiging van schuldhulpverlening wordt gemaakt op grond van lid 2 sub b, wordt de klant eenmaal een redelijke herstelkans geboden om alsnog, binnen de gestelde termijn, de gevraagde medewerking of informatie te verstrekken.
4. De beëindiging van de schuldhulpverlening vindt plaats door middel van een beschikking van het Dagelijks Bestuur.

Artikel 9. Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden

Het Dagelijks Bestuur kan in zeer bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze beleidsregels, als onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot disproportionele onredelijkheid of onbillijkheid overeenkomstig artikel 4:84 Awb.

Artikel 10. Intrekking oude beleidsregel(s)

De "Beleidsregels schuldhulpverlening Walcheren" vastgesteld op 16 november 2017 worden ingetrokken met ingang van de datum waarop deze beleidsregels in werking treden.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2026.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels schuldhulpverlening Orionis Walcheren 2026.

Aldus vastgesteld door het Dagelijks Bestuur te Vlissingen,

De heer J.S. Louws

Voorzitter Bestuur Orionis Walcheren

De heer H.M.A. Guise

Secretaris Bestuur Orionis Walcheren

Artikelsgewijze toelichting

Schuldhulpverlening is een wettelijke taak van de gemeente volgens de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). De beleidsregels Schuldhulpverlening Orionis Walcheren 2026 geven aan hoe inwoners schuldhulpverlening kunnen aanvragen, wat de rechten en plichten zijn van de inwoners tijdens de schuldhulpverlening en wat voor hulp de gemeente aanbiedt. Door de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2021 en de verkorting van de WSNP en MSNP is het nodig de huidige beleidsregels te actualiseren.

Schuldhulpverlening wordt aangeboden volgens de gedragscodes van de brancheorganisatie van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK).

Artikel 1 Begripsbepalingen

Omdat een aantal begrippen niet in de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) of Algemene wet Bestuursrecht (Awb) zijn terug te vinden, zijn deze nader gedefinieerd in dit artikel.

Artikel 2. Doelgroep schuldhulpverlening

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) kent slechts één uitsluitingsgrond: de vreemdeling die onrechtmatig in Nederland verblijft. Schuldhulpverlening staat open voor alle inwoners van de drie Walcherse gemeenten van 18 jaar en ouder met schulden. Voor inwoners jonger dan 18 jaar met schulden zal de hulpverlening voornamelijk bestaan uit het geven van advies, verstrekken van informatie en het doorgeleiden naar samenwerkingspartners binnen het sociaal domein.

Een zelfstandig ondernemer die in aanmerking wil komen voor schuldhulpverlening zal eerst een beroep moeten doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz2004). Daar wordt bepaald of de bedrijfsactiviteiten van de zelfstandige voldoende levensvatbaar zijn en/of wellicht via herfinanciering een tijdelijke inkomensondersteuning vanuit het Bbz2004 mogelijk is.

De situatie kan echter ontstaan dat er geen oplossing binnen het Bbz2004 mogelijk is voor de ontstane schulden. Dan kan alsnog via schuldhulpverlening gezien worden of een schuldregeling tot de mogelijkheden behoort.

In alle gevallen zal, afhankelijk van de problematiek van de zelfstandig ondernemer, steeds gekeken worden op welke wijze maatwerk geleverd kan worden.

Het feit dat een onderneming fiscaal nog niet is beëindigd bij aanvraag om schuldhulpverlening is niet relevant voor de aanvraag om schuldhulpverlening. Voor de fiscale afhandeling van de onderneming is in veel gevallen geen geld meer beschikbaar. De aanvraag om schuldhulpverlening kan daardoor wel in behandeling worden genomen mits de zelfstandige voldoet aan de voorwaarden genoemd in het tweede lid.

Artikel 3. Aanmelding schuldhelpverlening

Lid 1. Dit lid heeft geen nadere toelichting nodig.

Lid 2. Denk hier bijvoorbeeld aan personen die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben maar wel structureel in de gemeente verblijven waarbij dan toch hulp geboden kan worden. Dit is maatwerk en wordt individueel beoordeeld.

Artikel 4. Weigeringsgronden

In dit artikel is aangegeven in welke situaties of op welke gronden het Dagelijks Bestuur de gevraagde schuldhelpverlening kan weigeren, onverminderd hetgeen is bepaald in artikel 3 lid 2 en 3 van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs).

In het geval van misdraging wordt aangesloten bij het bij Orionis Walcheren bestaande protocol met betrekking tot ongewenst gedrag. Een besluit tot weigering wordt niet genomen zonder dat de persoonlijke situatie van de aanvrager is bekeken. Als er een onevenredige situatie ontstaat voor de aanvrager kan indien nodig worden afgeweken van de bepalingen in dit artikel door toepassing van de hardheidsclausule.

Artikel 5. Toegang tot schuldhelpverlening

Dit artikel heeft geen nadere toelichting nodig.

Artikel 6. Verplichtingen

Deelname aan schuldhulpverlening is niet vrijblijvend. Aan de klant wordt een aantal algemene en nadere (individuele) verplichtingen opgelegd. In dit artikel komt de eigen verantwoordelijkheid en de noodzakelijke medewerking van de klant duidelijk naar voren. De in dit lid vermelde vormen van medewerking (geen limitatieve opsomming) hebben tot doel de kans op succes van de schuldhulpverlening zo groot mogelijk te maken

Lid 1 gaat over de inlichtingenplicht. Op grond van dit artikel rust op de klant de verplichting om desgevraagd of uit eigen beweging informatie te verstrekken die van belang is voor schuldhulpverlening. Dit geldt gedurende het gehele proces van schuldhulpverlening, dus vanaf het moment van aanvraag tot en met de eventuele nazorg na beëindiging.

Lid 2 gaat over de medewerkingsplicht. Bij het treffen van maatregelen om zoveel mogelijk aflossingscapaciteit te creëren kan gedacht worden aan:

- het vragen van kostgeld aan inwonende meerderjarige kinderen;
- het verruimen van inkomen of beroep doen op inkomens verhogende voorzieningen, waaronder alimentatie.

Voor wat betreft het verruimen van het inkomen geldt de klant zich naar vermogen zal moeten inspannen. Onder deze verplichting valt, in het geval van werkloosheid of parttime werk, ook het aanvaarden van iedere vorm van algemeen geaccepteerde arbeid.

Bij het inzetten van beschikbaar vermogen kan gedacht worden aan:

- afkoop van verzekeringen (o.a. levensverzekering, koopsompolis, lijfrente);
- het verkopen van niet noodzakelijke bezittingen (o.a. vervoersmiddelen);
- belastingteruggaven;
- (te) ontvangen erfenis;
- spaargelden

Artikel 7. Herhaald verzoek

Wat betreft de bevoegdheid tot weigering van een aanbod schuldhulpverlening in relatie tot eerdere trajecten/contacten schuldhulpverlening, zijn in dit artikel regels gesteld. Op basis van het principe van eigen verantwoordelijkheid, wordt een nadrukkelijke grens gesteld aan het kunnen doen van hernieuwde aanvragen.

Bij het gebruik van artikel 7 en dus de vraag wanneer welk type hulpverlening wordt geweigerd, is het van belang om de in artikel 8 genoemde begrippen/producten goed te onderscheiden. Bij het bepalen of iemand al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening tellen de verleende schuldhulpverlening c.q. de contacten daaromtrent vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels ook mee. Ook de verleende schuldhulpverlening door een andere gemeente of schuldhulpverleningsorganisatie telt mee bij het bepalen of een persoon al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening.

Artikel 8. Beëindigingsgronden

In dit artikel wordt beschreven wanneer schuldhulpverlening kan worden beëindigd.

Naast het verlenen van medewerking en het verstrekken van informatie (art. 6 Wgs) is ook een goede motivatie cruciaal voor het slagen van de schuldhulpverlening. Soms is het noodzakelijk om hulpverlening in te schakelen. Als het zonder die hulpverlening niet mogelijk is om de onderliggende oorzaak van de schulden op te lossen, is de kans groot dat het traject schuldhulpverlening mislukt. In dat geval is de maatschappelijke investering in een traject niet gerechtvaardigd. Wanneer er sprake is van een misdraging wordt aangesloten bij het bij Orionis Walcheren bestaande protocol met betrekking tot ongewenst gedrag.

Als een klant niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 6, eerste en tweede lid, kan het Dagelijks Bestuur besluiten om schuldhulpverlening te beëindigen. Alvorens dat te doen wordt aanvrager, conform lid 3, een mogelijkheid geboden om alsnog de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken.

De termijn die aan de klant wordt gesteld is in dit artikel bewust niet benoemd. De termijn moet een redelijke zijn. Wat redelijk is, hangt samen met het type verplichting. Ook hier zal sprake zijn van maatwerk. Komt de klant ook gedurende de herstelperiode zijn verplichtingen niet na, dan kan het Dagelijks Bestuur besluiten tot weigering of beëindiging van de schuldhulpverlening.

Artikel 8 is geformuleerd als een zogenaamde 'kan'-bepaling.

Het Dagelijks Bestuur heeft de bevoegdheid tot beëindiging, maar niet de verplichting. Dit geeft ruimte om van een beëindiging af te zien, als bijvoorbeeld elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt of als er verdere begeleiding nodig is.

Artikel 9. Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden.

Dit artikel geeft ruimte aan het Dagelijks Bestuur om in bijzondere en onvoorziene gevallen af te wijken van de regels zoals neergelegd in deze beleidsregels. Bij de toepassing van de hardheidsclausule moet een afweging worden gemaakt tussen de beleidsregels en de gevolgen van het handhaven van de beleidsregels in het individuele geval. Hierbij wordt uitdrukkelijk gekeken of het gedrag verwijtbaar is geweest. Bij het ontbreken van verwijtbaarheid zal de hardheidsclausule eerder worden toegepast dan in situaties waarbij het gedrag volledig verwijtbaar is. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als regel. Er moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk worden gemotiveerd waarom in een bepaalde situatie van de beleidsregels wordt afgeweken.

Artikel 10. Intrekken oude beleidsregels

In dit artikel wordt aangegeven dat oude beleidsregels schuldhelpverlening vervallen. Gebleken is dat de op 16 november 2017 vastgestelde beleidsregels schuldhelpverlening Walcheren, in de praktijk niet meer voldoen. Reden waarom nieuwe beleidsregels zijn opgesteld.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting nodig.